

Strategia AEM 2004–2008

Cadru general

Agenția Europeană de Mediu (European Environment Agency — AEM) a fost înființată prin Regulamentul 1210/90 al CEE din 1990 (modificată prin Regulamentul 933/1999 al CE și Regulamentul 1641/2003 al CE). Decizia de a se stabili la Copenhaga a fost luată în anul 1993 iar Agenția a început să funcționeze din anul 1994.

Agenția Europeană de Mediu este instituția publică principală din Europa consacrată elaborării de informații oportune, la obiect, pertinente și fiabile, pentru întemeierii de strategii și public, în vederea susținerii dezvoltării durabile și pentru a ajuta la realizarea unor îmbunătățiri semnificative și măsurabile a mediului înconjurător din Europa.

Activitatea Agenției include coordonarea Eionet (European Environment Observation and Information Network — Rețeaua europeană de observare și informații de mediu) și a unui sistem de informații, colectarea și analiza datelor comune asupra mediului de la serviciile Comisiei Europene, țările membre ale AEM, organizațiile internaționale, convenții și acorduri, prin elaborarea de îndrumări pertinente pentru întemeierii de strategii și prin punerea la dispoziție pe scară largă a oricărei informații.

Această strategie AEM pentru anii 2004–2008 constituie cel de-al treilea program de lucru multianual al Agenției în conformitate cu regulamentul său de înființare. Regulamentul a fost adoptat de către Consiliul de conducere al AEM la data de 25 noiembrie 2003.

Țările AEM

- Țări membre
- Țări partenere

Strategia AEM 2004–2008

Copertă: AEM
Proiectare: Brandpunkt a/s

Notă legală

Conținutul acestei publicații nu reflectă neapărat avizul oficial al Comisiei Europene sau al altor instituții ale Comunității Europene. Nici Agenția Europeană de Mediu, nici o persoană sau societate care acționează în numele Agenției nu este responsabilă de utilizarea ce ar putea fi dată informațiilor conținute în acest document.

Toate drepturile rezervate

Nici una din părțile acestei publicații nu poate fi reprodusă sub nici o formă și prin nici un mijloc electronic sau mecanic, inclusiv prin fotocopiere, înregistrare sau stocare de informații fără permisiunea scrisă a proprietarului dreptului de autor.

Multe informații despre Uniune se află pe Internet. Informațiile se pot accesa prin serverul Europa (<http://europa.eu.int>).

Catalogul de date poate fi consultat la sfârșitul acestei publicații.

Luxembourg: Biroul de publicații oficiale al Comunităților Europene, 2004

ISBN 92-9167-659-4
© AEM, Copenhaga, 2004

European Environment Agency
Kongens Nytorv 6
DK-1050 Copenhagen K
Denmark
Tel: (45) 33 36 71 00
Fax: (45) 33 36 71 99
E-mail: eea@eea.eu.int
<http://www.eea.eu.int>

Discurs rostit de Președintele Consiliului de administrație

Data de începere pentru această nouă strategie pe 5 ani pentru AEM coincide cu venirea mea la președinția consiliului de administrație al Agenției. Sunt onorat pentru faptul de a fi fost ales în acest post important și aștept cu nerăbdare să lucrez în strânsă colaborare cu membrii consiliului și cu Directoarea Jacqueline McGlade în cadrul punerii în aplicare a strategiei AEM în anii următori.

În numele consiliului, mulțumesc președintelui de dinainte, Kees Zoeteman, pentru sufletul și competența pe care le-a pus în conducerea Agenției în ultimii patru ani. Îi dorim mult succes în activitățile sale viitoare.

În ceea ce privește următorii cinci ani, aș dori să pun în evidență două dimensiuni strategice ale noii dezvoltări a AEM.

În primul rând, lărgirea, în care AEM continuă drumul înainte al integrării europene. În timp ce UE așteaptă cu nerăbdare trecerea la 25 de membri, la data de 1 mai 2004, AEM numără deja 31 de membri, inclusiv România, Bulgaria și Turcia. Lucrăm de asemenea împreună cu țările de la vest de Balcani. În acest fel, AEM ameliorează nu numai calitatea și amploarea informațiilor asupra mediului, dar joacă și un rol modest în stabilizarea și dezvoltarea acestor țări, în beneficiul păcii și al prosperității în Europa, în ansamblul său.

În al doilea rând, un accent major se va pune pe evaluările de eficiență a strategiilor. Politica mediului nu mai este lăsată la întâmplare. Pentru a putea convinge factorii de răspundere și publicul de faptul că politica mediului este necesară și utilă pentru societate în ansamblul ei, va trebui să fim capabili să demonstrăm că ajungem efectiv la rezultate reale. Mă bucur că în cadrul Comisiei Europene se acordă un rol clar AEM -ului în acest domeniu. Vom lucra în strânsă colaborare cu Comisia pentru a obține rezultate reale.

Lars-Erik Liljelund

Discurs rostit de Președintele Comitetului științific

Comitetul științific salută și susține această strategie a AEM care expune prioritățile principale pentru următorii cinci ani. Pe această bază, Agenția va fi capabilă să-și lărgască în mod considerabil furnizarea de informații independente și de calitate, în beneficiul mediului și al cetățenilor Europei.

Comitetul dorește să joace un rol specific în această dezvoltare. AEM nu trebuie să se lanseze în cercetare ci trebuie să se bazeze și să integreze rezultatele din domeniul cercetării în informațiile pe care le furnizează. Membrii Comitetului sunt cu toții personalități de o mare calitate științifică iar competența lor acoperă domeniile de experiență legate de munca agenției. Rolul nostru este, prin urmare, de a asigura legături strânse între lumea universitară și AEM și de a permite un acces critic la activitatea acesteia.

Nicăieri în altă parte, nu este mai necesară această funcție de apropiere între comunitatea cercetătorilor și lumea politică, așa cum este necesară în dezvoltarea noilor indicatori. Captarea unei abordări complexe, științifice, a teoriilor și ipotezelor sub forma unor indicatori ușor de înțeles și admiși în mod general stă la baza activității Agenției. Dezvoltarea indicatorilor, care ilustrează legăturile dintre dimensiunile de mediu, sociale și economice ale dezvoltării de durată reprezintă un obiectiv major. Unul din pariurile principale îl reprezintă indicatorii de dezvoltare care ilustrează legăturile dintre dimensiunile privind mediul și cele sociale și economice ale dezvoltării durabile. Există de asemenea o solicitare pentru indicatorii totali care recapitulează cantități enorme de informație din mai multe domenii. Sarcina propusă aici este de a satisface această solicitare fără a pierde din vedere tendințele adesea complexe și contradictorii ce se ascund dincolo de cifrele complexe.

În fine, doresc să subliniez importanța critică pe care o are asigurarea calității datelor și evaluărilor, precum și cuantificarea incertitudinilor. Transparența este, în această privință, crucială dacă dorim ca publicul și clientul să fie capabil să utilizeze în mod corespunzător informațiile furnizate de către Agenție. Comitetul Științific se ocupă deja de aceste probleme și are drept scop să ofere Agenției un sprijin substanțial în acest domeniu.

Bedrich Moldan

Opinia Directorului Executiv

Calitatea vieții unui popor depinde enorm de mediul în care acesta trăiește, ca și de dezvoltarea sa socială și economică. AEM ajută la asumarea unui rol esențial în garantarea viitorului Europei, prin furnizarea către agenții de strategie și către public a unor informații oportune, apropiate și fiabile asupra stării mediului.

Contextul Agenției evoluează în mod rapid. Concepută inițial ca o organizație care să furnizeze informații și date asupra mediului, astăzi Agenția este chemată de către Parlamentul Europei, Comisia Europeană și țările membre nu numai să raporteze și să vizeze asupra stării mediului și chestiunile referitoare la protecția acestuia și utilizarea durabilă a resurselor naturale, dar de asemenea și asupra eficienței strategiei de bază asupra mediului și a celei sectoriale și a punerii lor în practică. Astfel, în următorii cinci ani, Agenția își va extinde activitatea pentru a susține un număr considerabil de procese strategice, prin furnizarea de cunoștințe asupra mediului Europei, ca și de acțiuni ce se întreprind pentru protejarea acestuia.

Una din problemele-cheie pentru statele membre este necesitatea de a simplifica și mai mult raportarea datelor. În următorii cinci ani, Agenția va colabora cu principalii săi parteneri internaționali, inclusiv Comisia Europeană (în mod special Eurostat — Oficiul de Statistică al Comunităților Europene și JRC — Centrul Comun de Cercetare), OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development — Organizația de Cooperare și Dezvoltare Economică) și diverse convenții internaționale, pentru a stabili modul în care datele vor putea fi raportate o singură dată dar utilizate în mai multe scopuri. Pentru a susține acest proiect, Agenția va extinde și își va îmbunătăți calitatea informației utilizate, prin stabilirea unui sistem larg de control al calității și de management. Sistemul va fi accesibil rețelei de organizații guvernamentale, agențiilor, grupurilor de cetățeni, diferitelor ramuri ale industriei și specialiștilor, astfel încât informația să poată fi urmărită de la sursă și până la utilizarea finală. Aceste activități vor fi sprijinite printr-un program intensiv de formare a capacității în noile țări membre.

AEM acționează în mod activ pentru elaborarea obiectivelor și a sarcinilor expuse în programele legislative și de lucru ale Comisiei Europene cu privire la largire, stabilitate și securitate, dezvoltare durabilă și economie inclusă. Prin abordarea integrată a evaluărilor asupra ameliorării sau deteriorării mediului, AEM va fi capabilă să furnizeze un punct de vedere unic cu privire la impactele în diverse zone politice și sectoriale. Pentru următorii cinci ani, scopul Agenției este de a extinde pe mai departe aceste capacități prin producerea unei serii de evaluări integrate ale interacțiunilor dintre sectoarele principale și mediu, precum și o gamă de studii de baleiaj și scenarii care să ajute la anticiparea amenințărilor potențiale și a oportunităților de stabilire a unui model de dezvoltare durabilă, viabilă, sigură și stabilă.

Jacqueline McGlade

Conținut

Discurs rostit de Președintele Comitetului de administrație	iii
Discurs rostit de Președintele Comitetului științific	iv
Opinia Directorului executiv	v
Formarea AEM	1
Organizarea AEM și rețelele sale	2
Vedere de ansamblu	3
Mediul în Europa: al 6-lea Program de acțiune asupra mediului	4
Sisteme de informații și rețele	5
Abordarea schimbării mediului	7
Abordarea diminuării biodiversității și înțelegerea fenomenului de schimbare spațială.....	8
Protecția sănătății umane și a calității vieții	9
Utilizarea durabilă și administrarea resurselor naturale și a deșeurilor	12
AEM într-o lume largită	13
Susținerea unei dezvoltări durabile și a strategiilor de mediu	14
Administrarea propriilor resurse	17

Formarea AEM

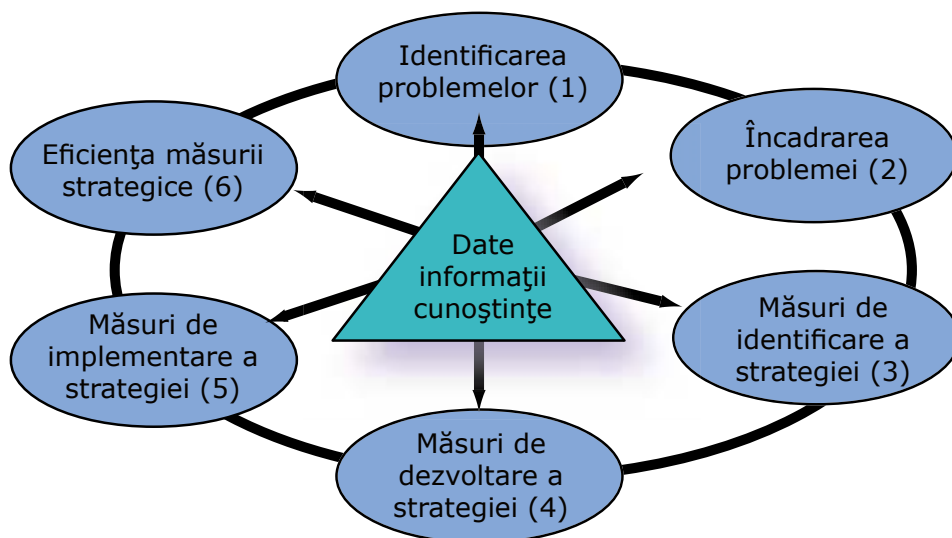
Organizarea AEM și rețelele sale

Agenția își va finaliza reorganizarea înainte de ianuarie 2004, tocmai la timp pentru a începe activitatea în cadrul strategiei AEM 2004–2008. Noua structură va urmări să reflecte și mai bine nevoile în schimbare ale principalilor săi clienți și de a furniza un nivel cât mai transparent de acces la date, informații și experți individuali. Grupurile au fost astfel alcătuite încât să reunească persoane pentru a lucra în activități mai integrate în jurul analizei sectoriale, ale analizei politice, la dezvoltarea de noi sisteme de informații inclusiv informațiile spațiale, scenarii și evaluări în sectoare-cheie cum ar fi apa și diversitatea biologică, produsele chimice, deșeurile, calitatea aerului, schimbările climatice mediul și sănătatea.

Pentru a asigura un nivel cât mai eficace de comunicare cu Parlamentul European, Comisia, alte instituții ale Comunității, țările membre și partenerii din toată lumea, a fost stabilit un program de afaceri de întreprindere. Acest nou program va fi responsabil de avansarea unor domenii cum ar fi rezumate, actualizări și producții multimedia, precum și o strategie a comunicațiilor.

AEM este o organizație funcționând în rețea: ea se bazează în special pe Eionet pentru a oferi asistență și colectare de indicatori, flux de date și flux de informații. Informațiile asupra stadiului acțiunii de implementare a strategiei sunt acum ghidate de către o rețea a Agențiilor de protecția mediului. În cursul următorilor cinci ani, Agenția va continua să-și întărească forțele rețelelor și va căuta să le extindă printr-un proces de stocare activă de scenarii de dezvoltare, evaluare a strategiei și asigurarea calității datelor.

Etape principale în ciclul unei strategii, sprijinite pe date, informații și cunoștințe

Vedere de ansamblu

Teme sectoriale și de mediu

Strategia AEM este conformă cu cel de-al 6-lea Program de acțiune asupra mediului. Agenția lucrează prin intermediul a patru sectoare tematice principale: abordarea schimbării climatului, diminuarea biodiversității/înțelegerea schimbării vieții, utilizarea și gestionarea resurselor naturale și a deșeurilor. Fiecare dintre acestea este influențat de o serie de procese societale și sectoriale. În următorii cinci ani, AEM va produce o serie de evaluări a legăturilor ce există între aceste probleme și impactele lor sectoriale asupra mediului. Un set limitat de indicatori de bază va fi utilizat pentru raportarea impactului sectorial asupra tendințelor de mediu și a sănătății ecosistemului.

	Aer	Biodiversitate	Apă dulce	Apă de mare	Pământ și sol
Teme de mediu					
Abordarea schimbării mediului	■	■	■	■	■
Abordarea diminuării biodiversității/înțelegerea schimbării spațiale	□	■	■	■	■
Protecția sănătății umane și a calității vieții	■	■	■	■	■
Utilizarea durabilă și gestionarea resurselor naturale și a deșeurilor	□	□	■	■	■
Teme sectoriale					
Agricultură	■	■	■	■	■
Produse chimice	■	■	■	■	■
Energie	■	□	■	■	■
Transport	■	■	□	□	■
Planificarea și utilizarea solurilor uzate	□	■	■	□	■
Chestiuni internaționale	■	■	■	■	■

■ Zonă de lucru AEM majoră □ Zonă de lucru AEM minoră

A landscape photograph showing a wide, calm body of water in the foreground, which perfectly reflects the sky and a dense line of trees on the far shore. The sky is a pale, overcast grey, and the trees are mostly bare, suggesting a late autumn or winter setting. The overall mood is serene and quiet.

Mediul înconjurător în Europa

Sisteme de informații și rețele

Sistemul de informații AEM/Eionet a fost creat pentru a susține toate activitățile AEM și Eionet referitoare la fluxul de date și informații dinspre țări și alte entități spre AEM, prin evaluări și informații retransmise spre acestea, spre instituții comunitare și alți clienți. Sistemul cuprinde în rețeaua sa persoane și organizații, activitățile acestora în rețea, ca și infrastructura de sprijin și echipamentul electronic.

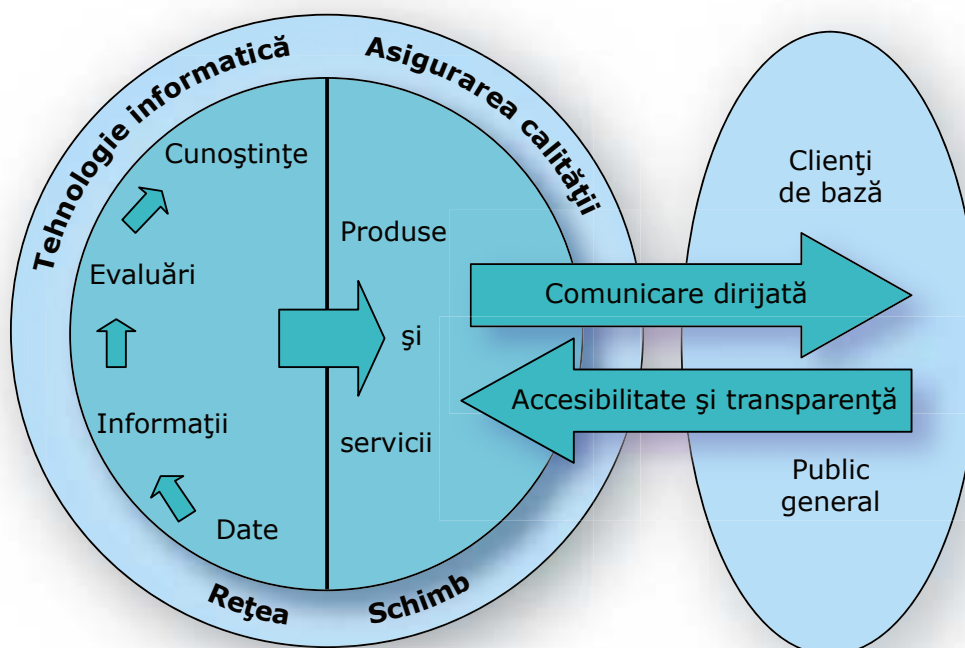
În următorii cinci ani, prioritățile Agenției se vor îndrepta spre îmbunătățirea sistemului, sprijinirea mai eficace a dezvoltării produselor și serviciilor AEM și a prelungirii rețelei și capacităților necesare utilizatorilor. Proceduri de asigurare a calității vor fi introduse și întărite, pentru a asigura standardizarea, omogenizarea și definirea de date mai clare pentru utilizatori. Mai mult încă, AEM va contribui la revizuirea modului de raportare de către Comisie și va extinde sistemul de informații până la un sistem spațial integrat european, conform cu inițiativele

Inspire (Infrastructură pentru informațiile spațiale în Europa) și monitorizarea globală pentru mediu și securitate (GMES).

(a) Indicatori cheie

Utilizarea principală a indicatorilor constă în comunicarea de informații într-un mod simplu și clar. Indicatorii se concentrează pe aspectele considerate drept o strategie apropiată, utilizând datele disponibile pe scară largă. În general, indicatorii cuantifică informația prin integrarea unor seturi de date multiple și ajută la descoperirea tendințelor subiacente din fenomenele complexe.

În ultimii cinci ani, Agenția a lucrat cu membrii săi la dezvoltarea unui set de indicatori și indici, care să reflecte stadiul mediului în contextul analizelor performanței economice, al dezvoltării sociale și al implementării politice. În primul an de strategie, Agenția va consolida acest set de indicatori și fluxul de date aferent dinspre țări. Aceste informații vor fi apoi utilizate de AEM și Eionet pentru urmărirea progresului la nivel european față de obiectivele politice și sarcinile propuse și la examinarea performanțelor în domeniul mediului înconjurător ale țărilor, conform unor date comparabile și a unor metodologii coerente.

(b) Profilarea sistemului

Rețeaua va fi extinsă pentru a include capacitățile necesare pentru noul tip de produse și servicii ce urmează a fi dezvoltat în următorii cinci ani, de exemplu în sectorul dezvoltării durabile.

Agenția va furniza evaluări ale performanțelor pe țări în ce privește livrarea și calitatea datelor, prin intermediul raportării Eionet asupra fluxului de informații prioritare.

Agenția va spori legăturile cu organizațiile exterioare asociate la fluxul de informații (inclusiv informațiile spațiale) și indicatori, în special cu OECD, Eurostat și JRC, profitând în special de inițiativa globală de monitorizare pentru mediu și securitate (GMES).

Echipamentul electronic și infrastructura, ca și reexaminarea procesului comercial sub cuvertura Reportnet vor continua să se dezvolte grație fondurilor Comisiei și ale AEM, în scopul obținerii unui flux de informații mai eficient, transparent și disponibil în mai multe scopuri.

Depozitul de date al AEM va susține setul de indicatori principali și va furniza un cadru pentru analizele trans-sectoriale. Se va pune în funcțiune un echipament interactiv care să permită utilizatorilor analiza datelor de mediu, să producă evaluări pe bază de indicatori pentru interesele lor proprii, după cele mai bune metode.

(c) Servicii de comunicare pentru public

AEM va întări sistemele sale de comunicații pentru a ajunge la clienții săi cheie și la publicul larg prin cele mai adecvate canale de comunicație.

În următorii cinci ani, va fi disponibil un portal Internet extensibil geografic pentru informații localizate, selecționate și regionale. Obiectivul este de a da posibilitate publicului să repereze informațiile referitoare la mediul înconjurător. Printr-o simplă intrare a codului poștal, sau prin utilizarea de hărți și alte utilități electronice interactive, oamenii vor putea găsi informații asupra condițiilor de mediu care ar afecta aerul, solul și apa și, în plus, informații asupra măsurilor și a legilor locale de protecția mediului. Portalul va fi instalat prin combinarea activităților Agenției cu alte inițiative anterioare ale Națiunilor Unite și ale comunității naționale și internaționale.

Sistemul va conține o mare diversitate de informații istorice și actuale asupra calității mediului. De exemplu, în 2004, se va lansa la AEM, înregistrarea emisiilor poluante în Europa; aceasta va furniza informații pe baze locale asupra industriilor individuale legale. În această perioadă de cinci ani, Agenția va extinde acoperirea a multor subiecte, iar până în anul 2008 va fi pus în funcțiune un sistem care să acopere în întregime zona țărilor membre ale AEM.

Se vor stabili servicii de Web și multimedia la adresa publicului tânăr.

Abordarea schimbării mediului

Prevenirea sau încetinirea schimbării mediului constituie o preocupare majoră în politica UE. Diverse acțiuni politice, inclusiv economisirea energiei, dezvoltarea surselor de energie reînnoibile, dezvoltarea unui transport durabil, schimbarea emisiilor și mecanismele flexibile de la Kyoto vor juca un rol important în determinarea eficacității statelor membre în ce privește atingerea obiectivelor stabilite.

AEM este mandatată să furnizeze evaluări și analize în sprijinul implementării Protocolului de la Kyoto și de a acorda îndrumări și instrucțiuni Comisiei, Parlamentului și președințiilor pentru a încuraja noi zone de strategie a climatului care să vizeze atât reducerile de emisii de gaz de seră în sectorul transporturilor, energiei, industriei și agriculturii, cât și strategiile de adoptat la impactele schimbării de climat.

În următorii cinci ani prioritățile Agenției vor fi:

(a) Evaluarea progresului față de Protocolul de la Kyoto și sarcinile comune

Sprijinirea implementării Protocolului UNFCCC de la Kyoto și a obligațiilor comune ce revin statelor membre ale UE (pe perioada 2008–2012), inclusiv realizarea în 2005 a unor progrese credibile pe calea realizării acestor obiective. Aceasta include de asemenea sprijinirea obiectivelor UE de a reduce până în 2010 intensitatea energetică a UE cu 1 % pe an, indiferent de previziunea anterioară și să sporească până în 2010 consumul de energie reînnoibilă până la 12 % din totalul consumului de energie. Produsele specifice vor include:

- evaluarea progresului față de obiectivele de la Kyoto și eficacitatea strategiilor naționale și ale UE;
- monitorizarea gazelor de seră: inventar și examinare;
- evaluarea performanțelor Europei față de alte regiuni ale lumii.

(b) Impacturile schimbării climatice, adaptare și scenarii

Sprijinirea UE în poziția sa de a pleda pentru un acord internațional asupra obiectivelor de reducere încă și mai severă după prima perioadă de abilitare Kyoto (2008–2012). Aceasta se va ghida după obiectivul de lung termen al UE de creștere maximă a temperaturii globale de 2 % față de nivelele preindustriale, care pe termen lung vor necesita o reducere globală de 70 % față de nivelele anului 1990. Această acțiune va sprijini de asemenea analizele de strategie sectorială integrată și strategia dezvoltării durabile pentru a mări utilizarea energiei durabile, prin energia reînnoibilă și câștiguri eficiente de energie. Produsele specifice vor cuprinde:

- scenarii pentru dezvoltarea sectorială și impactul schimbării climatice cu 25 de contribuții UE;
- evaluarea impactului schimbării climatice și adaptarea, inclusiv evaluarea caracteristicilor la nivel regional (de exemplu temperatură, precipitații și evenimente pluviale);
- analize de strategie sectorială integrată, inclusiv rolul tehnologiilor de mediu;
- identificarea zonelor vulnerabile și evaluarea adaptării la schimbările climatice.

Abordarea diminuării biodiversității și înțelegerea fenomenului de schimbare spațială

În Europa avem un comitet însărcinat cu stoparea diminuării biodiversității și cu protecția habitatelor și a zonelor cu interes special de conservare. AEM va furniza sprijinul său prin evaluări ale distanței până la țintă, procurarea de informații asupra schimbării biodiversității pe diferite nivele spațiale, analize ale legăturilor cu alte dezvoltări socio-economice și presiuni și asupra eficienței strategiei în alte zone.

În următorii cinci ani prioritățile Agenției vor fi:

(a) Biodiversitate

Contribuția la realizarea obiectivelor 2010 de stopare a diminuării biodiversității prin evaluări ale tendințelor de biodiversitate cu privire la planificarea fizică, agricultură, silvicultură, piscicultură, poluarea mediului, contaminarea solului și managementul mediului rural. Produsele specifice pentru următorii cinci ani vor include:

- evaluări asupra distanței până la obiectivele 2010;
- indicatori de performanță pentru strategiile de biodiversitate, mai cu seamă Natura 2000 și planurile de acțiune pentru biodiversitate;
- evaluarea condițiilor forestiere;
- sprijinirea statelor membre, a Comisiei Natura 2000 și a planurilor de acțiune privind biodiversitatea;
- punerea în comun a experienței existente și a cunoștințelor prin intermediul rețelelor și dezvoltarea de metode comune pentru monitorizarea habitatelor și a speciilor, precum și a presiunilor exercitate asupra acestora;
- menținerea unor baze de date, portaluri, ghiduri și rețele;
- dezvoltarea unei rețele de alertă precoce de specii străine invadatoare;
- analize economice și de integrare a strategiei sectoriale.

(b) Evaluări ale schimbării spațiale și ale reliefului

Sprijinirea cerințelor spațiale pentru inițiativele globale și europene, inclusiv strategii tematice-cheie în domeniul sistemelor marine și al solurilor, cu o atenție particulară la schimbările de utilizare a solurilor în zonele sensibile din punct de vedere ecologic și la protecția solurilor. Produsele specifice vor cuprinde:

- un sistem de informații integrat, incluzând informații spațiale pentru mediile naturale, culturale și construite, pentru a sprijini inițiativele de strategie sectorială și tematică;
- evaluări ale dezvoltării durabile în regiunile Europei în contextul schimbării peisajului și al biodiversității;
- evaluări ale schimbărilor asociate cu schimbarea climatică, deșertificarea, eroziunea, acumulările, extinderea și intensificarea agriculturii și contaminarea;
- evaluarea ecosistemelor marine și de coastă.

Protecția sănătății umane și a calității vieții

O mare parte din poluarea brută care a caracterizat ultimul secol a fost tratată în mari părți din Europa — râuri fetide, fumul, depozite neamenajate de deșeuri și soluri contaminate. Au apărut însă alte probleme, la fel de dăunătoare, chiar dacă mai puțin evidente în manifestarea lor: încălzirea globală, produse chimice cu consecințe endocrine, particule ultrafine în aer.

Noile probleme cer noi soluții — o concepție corelată care ține cont de toate aspectele particulare ale acestora. Societatea de astăzi trebuie să mobilizeze comportamentul consumatorului și inovația în afaceri și stil de viață prin angajarea comunităților în planificarea schimbului, a producției și consumului în așa manieră încât să protejeze și să sporească condițiile de mediu în paralel cu asigurarea prosperității și a unei mai bune calități a vieții pentru fiecare, în special pentru comunitățile vulnerabile.

Problemele de mediu interesează atât domeniul economic, cât și cel social; societatea nu va putea aborda cu succes marile probleme cum sunt schimbarea climatului, transportul, energia și sănătatea numai prin găsirea de soluții care să amelioreze mediul, ci și prin intermediul unor strategii care să ia în considerație implicațiile economice și sociale.

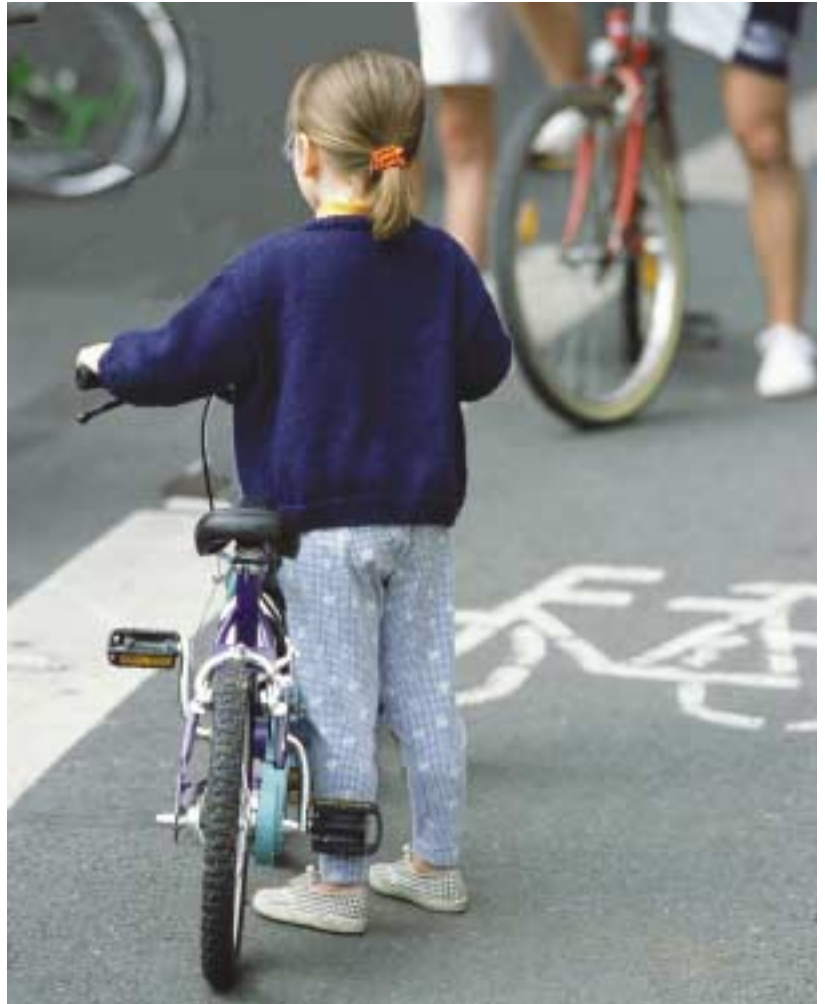
Pentru Agenție aceasta înseamnă definirea unor noi modalități de muncă și concepție privind aceste chestiuni, care să ne permită să putem contribui la găsirea de soluții. În următorii cinci ani, vom explora utilizarea unui mare număr de metode incluzând analizele spațiale, dezvoltarea de modele de evaluare a diferitelor scenarii viitoare, instrumente economice și utilizarea acordurilor voluntare. Vom fonda programe educaționale și teste de atitudine publică pentru a fi capabili de a include cunoștințele despre mediu în planificarea comunității.

În următorii cinci ani prioritățile Agenției vor fi:

(a) Mediul și sănătatea umană

Susținerea ameliorării sănătății umane și a calității vieții față de calitatea mediului pentru a ajuta la planul de acțiune al UE pentru sănătate și mediu. Produsele specifice vor include:

- o structură metodologică în care să se analizeze mediul și problemele de sănătate;
- un set de indicatori de sănătate și mediu pentru a urmări efectul asupra sănătății umane a principalilor factori de stress legați de mediu, cum ar fi calitatea aerului și poluarea exterioară, prin consultarea cu țările membre ale AEM și cu Organizația Mondială a Sănătății;
- stabilirea unei rețele Eionet pentru sănătate și mediu;
- un nou set de evaluări revizate asupra mediului și sănătății;
- activități în parteneriat cu Autoritățile europene pentru Siguranța produselor alimentare.

(b) Produse chimice

Sprijinirea strategiilor care vor reduce riscurile prezentate de utilizarea produselor chimice. Sectoarele de activitate specifice vor include:

- dezvoltarea unei structuri monitorizate și a unui sistem de informații legate de concentrațiile, expunerea și efectele produselor chimice, inclusiv pesticide, în diverse sisteme naturale și urbane;
- activități în parteneriat cu noua Agenție Europeană a Produselor chimice.

(c) Calitatea apei și directiva-cadru privind apa

Sprijinirea atingerii unei calități a apei de adâncime și a celei de suprafață care să nu ducă la o creștere semnificativă a impactului și a riscurilor asupra sănătății umane și a mediului. Aceasta se va realiza în principal prin susținerea implementării Directivei-cadru privind apa, prin evaluarea progresului pe calea realizării unui bun nivel al corpurilor de apă până în 2015, incluzând evaluarea unor probleme emergente. Produsele specifice vor include:

- evaluarea corpurilor de apă europene;
- noua dezvoltare a rețelei de apă din Europa (Eurowaternet), rețeaua de monitorizare pentru apele Europei pentru a se alinia la și a sprijini raportarea în cadrul Directivei-cadru privind apa și a directivelor privind apa de spălat, apa de băut, apa urbană uzată și nitrății;
- un sistem de informații integrate, inclusiv date spațiale, pornind de la apa proaspătă, la zonele marine și de coastă, precum și informații la nivelul bazinelor râurilor.

(d) Mediul marin

Sprijinirea implementării strategiei marine a UE în colaborare cu convențiile marine, prin evaluarea sănătății ecosistemului în opt mari ecosisteme marine din jurul Europei. O atenție deosebită se va acorda tendințelor din funcționarea ecosistemului, eutroficarea, poluarea, conformitatea cu legislația mediului, analiza managementului și analiza socio-economică a utilizării durabile a resurselor marine. Produsele specifice vor include:

- evaluări ale distanței de parcurs;
- evaluări ale sănătății ecosistemului în ecosistemele marine mari ale Europei, bazate pe un sistem de informații spațial inegrat pentru a examina tendințele în sistemele naturale și efectele poluării terestre;
- dezvoltarea fluxului de informații pentru strategia marină prin utilizarea Reportnet și a altor utilități disponibile;
- producerea de scenarii de dezvoltare a zonei de coastă, a exploatarea resursei marine și a transportului maritim în Marea Mediterană și în Oceanul Arctic;
- activități de parteneriat cu Agenția de Securitate Maritimă Europeană.

(e) Calitatea aerului

Sprijinirea procesului de atingere a unei calități a aerului care să nu ducă la mărirea semnificativă a impactului și a riscurilor asupra sănătății umane și a mediului. Produsele specifice vor include:

- evaluări ale distanței până la obiectiv;
- evaluări ale poluării locale și interioare a aerului;
- monitorizarea emisiilor poluante ale aerului și a calității aerului, inclusiv îmbunătățirile bazei aeriene;
- evaluări ale expunerii la poluanții aerului, mai cu seamă în zonele urbane și în culoarele stradale.

(f) Zonele urbane și zgomotul

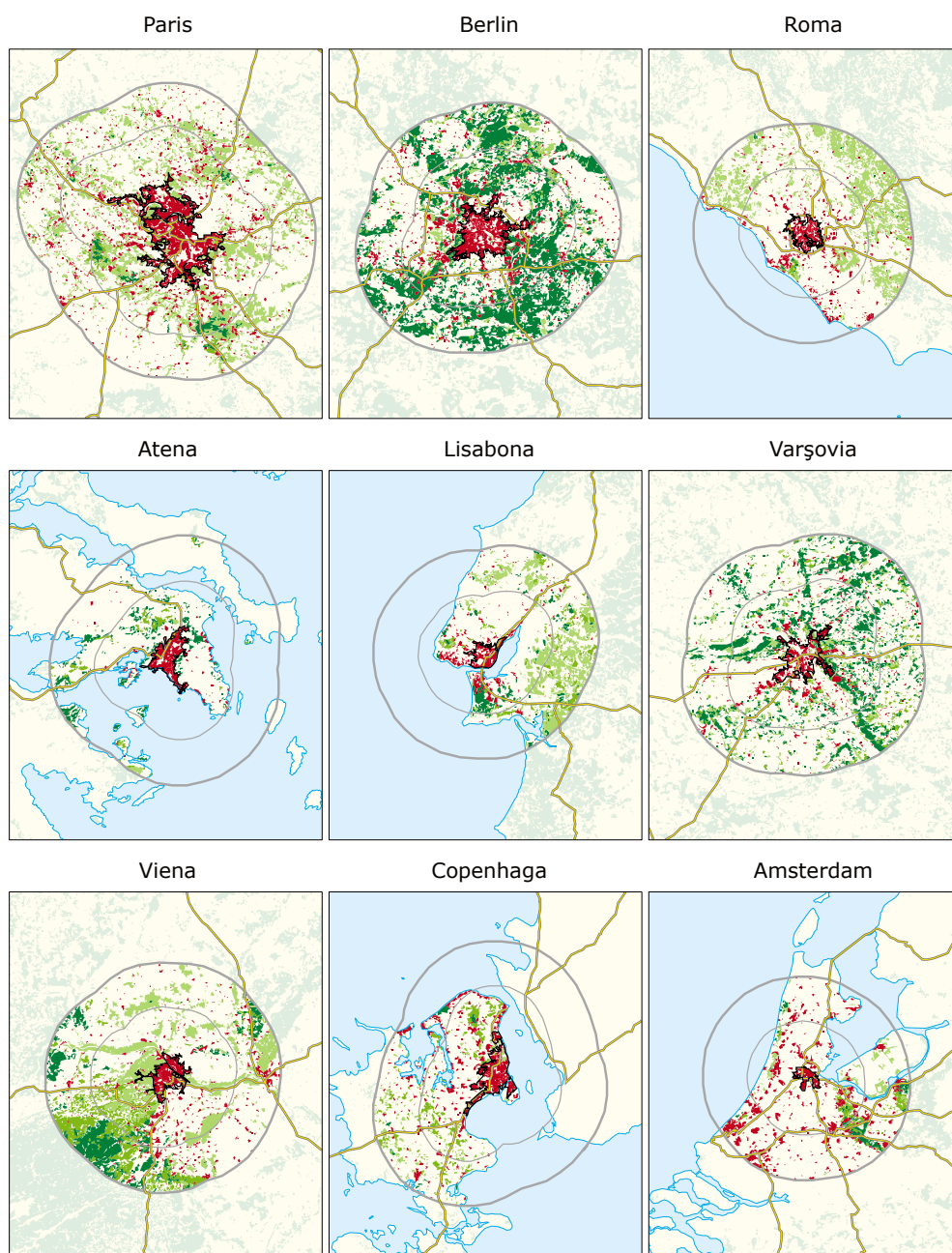
Sprijinirea ameliorării calității vieții în zonele urbane. Zonele specifice de lucru vor include:

- evaluări ale schimbărilor intervenite în spațiile verzi în cadrul mediului urban;
- sprijinirea strategiei tematice privind mediul urban, mai cu seamă în domeniul monitorizării extinderii urbane, utilizarea pământului, gestionarea urbană durabilă și raportarea;
- evaluarea zgomotului în zonele selectate.

(g) Riscuri naturale și tehnologice

Sprijinirea dezvoltării legislației-cadru privind prevenirea riscului și armonizarea cartografiei de risc. Obiectivele specifice vor include:

- evaluarea impactului economic și de mediu produs de riscul natural;
- hărți privind utilizarea pământului și gravitatea riscului tehnologic.

**Păduri în jurul
capitalelor
Europiei**

Utilizarea durabilă și gestionarea resurselor naturale și a deșeurilor

Necesitățile societății în ceea ce privește apa, energia și mineralele sunt în creștere și dacă nu vor fi controlate, vor începe să creeze probleme pentru viitoarea dezvoltare economică și socială. Din ce în ce mai des, deșeurile sunt considerate ca o resursă potențială: reutilizarea intensivă și reciclarea materialelor, precum și utilizarea lor eficientă în procesul de fabricație vor deveni o normă. Din ce în ce mai multe produse vor fi proiectate, comercializate și licențiate pentru a reduce la minimum cheltuielile în contul mediului ocazionate de producerea, utilizarea și destinația până la sfârșitul vieții lor.

Agenția va continua să furnizeze informațiile și evaluările în vederea sprijinirii strategiilor de gestiune a deșeurilor și utilizarea durabilă a resurselor naturale, pentru a permite stabilirea de priorități, monitorizarea și urmărirea, ca și identificarea celor mai bune practici.

În următorii cinci ani prioritățile Agenției vor fi:

(a) Evaluări ale circuitului materialelor și al deșeurilor

Sprijinirea intențiilor politice la baza strategiilor tematice privind utilizarea durabilă a resurselor naturale și reciclării deșeurilor. Asigurarea unei reduceri globale semnificative a volumelor de deșeuri generate, decuplarea utilizării resurselor de creștere economică și pentru a evita ca utilizarea acestor resurse, cu impactele asociate lor, să nu depășească capacitatea de suportare a mediului. Produsele specifice vor include:

- sprijinirea strategiilor tematice în favoarea utilizării durabile a resurselor naturale și a reciclării deșeurilor;
- evaluări ale fluxului de materiale și deșeuri;
- analiza strategiei privind resursele naturale și deșeurile, inclusiv evaluarea eficacității și a stadiului de acțiune;
- dezvoltarea unor indicatori pentru prevenirea deșeurilor și utilizarea resurselor naturale;
- sprijinirea țărilor membre în raportarea deșeurilor (inclusiv Directiva de condiționare a deșeurilor) și contabilitatea fluxului de materiale;
- sprijinirea Regulamentului privind statistica deșeurilor, inclusiv datoria de a revedea obligațiile de raportare.

(b) Informațiile despre cele mai bune practici

Facilitarea unei reduceri globale semnificative la utilizarea resurselor și volumelor deșeurilor generate, prin răspândirea informației despre utilități și instrumente politice. Produsele specifice vor include:

- identificarea și răspândirea informațiilor asupra celei mai bune practici și a experiențelor de succes.

AEM într-o lume lărgită

Cum s-a arătat în cel de-al 6-lea Program de acțiune asupra mediului, este important a se integra în mod complet și corect toate aspectele legate de mediu și care se regăsesc în relațiile externe ale Comunității și impactul UE asupra restului lumii. Dimensiunea externă a strategiei de dezvoltare durabilă a UE abordează această necesitate prin apelul la o mai bună cooperare cu organismele internaționale și țările în curs de dezvoltare, pentru a spori cantitatea, calitatea, impactul și durabilitatea cooperării în vederea dezvoltării. Politica de vecinătate a Europei în cadrul UE lărgite promovează aceleași idei ale unei UE lărgite la țările din sud-estul Europei, țările mediteraneene, și EECCA (estul Europei, Caucaz și Asia Centrală). Regulamentul AEM cere Agenției evitarea duplicării cu alte organisme. Este deci esențial ca AEM să-și desfășoare activitatea împreună cu organizațiile, secretariatele convențiilor internaționale și țările terțe, pentru a se asigura că activitățile respective care abordează chestiuni de mediu sunt corect coordonate și astfel să se mărească eficacitatea activităților sale.

Aceasta va include un schimb mărit de experiență, dezvoltarea în continuare a metodologiilor comune și a produselor și serviciilor vizate în comun.

În următorii cinci ani prioritățile Agenției vor fi:

(a) Sprijinirea strategiei de vecinătate a UE într-o Europă lărgită

Sprijinirea partajului și a schimbului de informații asupra mediului, precum și a experiențelor pe aceste probleme, a metodelor de lucru, a cadrului etc., cu țările din vecinătatea UE din sud-estul Europei, Mediterana și, în funcție de resursele disponibile, EECCA, inclusiv stabilirea și consolidarea legăturilor de lucru și a parteneriatelor cu organizațiile regionale și internaționale. Produsele specifice vor include:

- capacități ameliorate de informații și fluxuri în sud-estul Europei, în cadrul Programului CARDS;
- publicarea unor mesaje tematice comune cu UNEP (United Nations Environment Programme — Programul de Mediu al Națiunilor Unite);
- contribuții la cea de-a patra Perspectivă globală de mediu al UNEP (GEO-4) ce se va publica între 2006–2007;
- fluxuri de informații și capacități îmbunătățite pentru țările EECCA în cadrul procesului Un mediu pentru Europa și participarea la al patrulea raport de evaluare pan-europeană din 2007;
- evaluarea efectelor mediului asupra zonelor de liber schimb euro-mediteraneene (care se vor stabili în 2010).

(b) Sprijinirea dimensiunii externe a dezvoltării durabile a UE

Sprijinirea, în cooperare cu organismele internaționale, a evaluării impacturilor Europei asupra mediului din țările și regiunile din afara Europei în contextul dezvoltării durabile, măsurarea progresului spre realizarea scopurilor pentru mileniul în curs și a responsabilităților globale. Domeniile specifice de lucru vor include:

- cooperarea cu UNEP la seriile GEO și la mesajele comune;
- dezvoltarea fluxului de date ca suport pentru indicatori la subiectele internaționale.

(c) Dezvoltarea parteneriatelor ca suport al managementului global al mediului

Consolidarea, prin intermediul parteneriatelor, a unor procese de producere de informații partajate care să sprijine integrarea strategiei mediului la nivel global. Domeniile specifice de lucru vor include:

- profilarea raportării internaționale prin stabilirea și consolidarea acordurilor cu organismele internaționale referitoare la domenii de strategie specifice;
- strângerea cooperării cu organismele NU, OECD, instituțiile internaționale financiare și Eurostat, pentru a asigura o mai bună armonizare a activităților de raportare globală și furnizarea informațiilor comune;
- cooperarea cu WHO (World Health Organisation — Organizația Mondială a Sănătății) și EPA din SU (Environmental Protection Agency — Agenția de Protecția Mediului din Statele Unite) pentru sprijinirea acumulării de cunoștințe în domeniul sănătății și al mediului.

Suținerea unei dezvoltări durabile și a strategiilor de mediu

Politicile recente cu privire la mediu au fost elaborate în contextul unei varietăți de cadre politice, incluzând procesele Cardiff și Lisabona, al 6-lea Program de acțiune ecologică și strategia UE de dezvoltare pe termen lung. În plus, evoluțiile politice precum lărgirea UE, globalizarea economiei, elaborarea strategică de obiective pe termen lung s-au adăugat la complexitatea problemelor și la incertitudinea în ceea ce privește viitorul. Principala abordare s-a adresat mai degrabă problemelor sociale și economice decât conservării mediului, pe lângă alte zone de interes. Prin urmare, de acum Agenția va fi nevoită să încorporeze în programul său de lucru și problemele legate de integrare, incertitudinea și aplicarea principiului precauției.

Construirea de strategii funcționale pentru dezvoltarea pe termen lung necesită atât o informare îmbunătățită cât și metodologii de evaluare a impactului, ca și de analiză prospectivă. Vor exista, de asemenea, oportunități de elaborare a unor modalități de evaluare integrativă care să prevadă problemele ce pot apărea. Agenția, cu implicarea celor interesați, va dezvolta

scenarii și modele ale efectelor viitoare aparținând strategiilor de dezvoltare pe termen lung, existente sau planificate.

În următorii cinci ani prioritățile Agenției vor fi:

(a) Dezvoltarea pe termen lung

Să susțină evaluarea și întocmirea de rapoarte privind progresele strategiei UE de dezvoltare de lungă durată, incluzând obiectivele lansate de procesul de lărgire și de procesele naționale. Să plaseze evaluările AEM într-un context mai favorabil pentru dezvoltarea pe termen lung prin elaborarea de principii directe, printr-o mai bună informare asupra valorilor de referință și printr-o mai bună înțelegere a responsabilităților sociale colective.

Produsele specifice vor include:

- evaluarea realizării obiectivelor ecologice în contextul celui de-al 6-lea Program de acțiune ecologică, al proceselor Cardiff și Lisabona, al strategiei UE de dezvoltare pe termen lung și al interacțiunilor acestora;
- formarea de legături între AEM/Eionet și alte rețele sociale și economice relevante și grupuri de experți;
- analiza și diseminarea de informații și repere în ceea ce privește dezvoltarea pe termen lung și evaluarea impactului acestora;
- analize economice ale dezvoltării pe termen lung;
- scenarii pentru dezvoltarea europeană și regională.

(b) Noile deziderate ale procesului de lărgire

Să susțină procesul de lărgire în decursul anului 2004 și cerințele ulterioare ale UE. Ariile specifice de lucru vor include:

- susținerea procesului de aderare în 2004;
- al 6-lea Program de acțiune ecologică în contextul lărgirii;
- urmărirea procesului de lărgire după 2004.

(c) Evaluări cros-sectoriale regulate

Cu privire la regulamentul AEM, Agenția va publica, la intervale de cinci ani, un raport privind starea, tendințele și perspectivele mediului european, suplimentate prin rapoarte mai frecvente pe bază de indicatori asupra unor probleme specifice. Aceasta se va continua în scopul susținerii planificării programelor de acțiune și, în particular, al revizuirii Programului 6 de acțiune asupra mediului la mijlocul termenului (2006). Obiectivele specifice vor include:

- *Raportul de stare a mediului și de perspectivă a acestuia pentru 2005*
- Semnale ecologice (raport anual)
- scurte descrieri AEM
- rezumate ale strategiei.

(d) Evaluări sectoriale

Pentru fiecare temă prioritară a Programului 6 de acțiune ecologică și pentru principalele sectoare ale procesului Cardiff, Agenția va avea ca obiectiv să emită rapoarte regulate actualizate asupra progresului în direcția obiectivelor

strategiei, incluzând perspectivele de viitor și comparațiile între țări, formularea și împărtășirea concluziilor asupra lecțiilor învățate și a celor mai bune modalități de aplicare. Produsele specifice vor include:

- mecanisme de raportare pe bază de indicatori pentru transport, agricultură și energie în prima instanță;
- o metodologie și recomandări privitoare la armonizarea datelor pentru realizarea comparațiilor pe sectoare între țări și regiuni;
- analiza și diseminarea celor mai bune modalități de aplicare.

(e) Analize privind eficiența politicilor

Să susțină înțelegerea efectelor și a eficienței strategiilor prin încurajarea schimbului de informații privitoare la implementarea acestora, să elaboreze evaluări specific orientate ale unor măsuri selectate din strategia ecologică. Produsele specifice vor include:

- studii pilot (ex. Apa reziduală urbană și strategiile de condiționare), incluzând aspecte economice;
- analize ale unor strategii mixte eficiente și a aplicării interdependente în parteneriat cu alți participanți cheie, inclusiv OECD;
- suport pentru rețeaua de Agenții de Protecție Europene, incluzând analize ale implementării specifice a strategiei în țările membre;
- organizarea unei rețele de analiști de strategie profesioniști pentru a susține elaborarea unui ghid metodologic și a unui cadru de referință pentru realizarea evaluărilor privind eficiența strategiei.

(f) Probleme emergente, programe de cercetare și examinarea orizontului

Să asigure evaluări regulate ale problemelor emergente, astfel încât semnalele ce vin din domeniul științific și tehnologic să fie integrate în dezbaterile privitoare la strategie. Creșterea înțelegerii și a competenței unei audiențe vizate în privința problemelor cheie ce pot apărea pentru a susține studii ale reacțiilor la strategie încă din primele etape ale aplicării acesteia. Problemele cheie ce pot apărea în urma cercetării științifice, a monitorizării, a intereselor publice și în urma analizelor de strategie, vor fi identificate și selectate pentru analiză. Ariile specifice de lucru vor include:

- tehnologii ecologice în domeniul adaptării la schimbările climatice și al energiei;
- urmărirea la zi a datelor și a impactului organismelor modificate genetic;
- modalități științifice de a aborda incertitudinea în formularea de strategii.

(g) Scenarii și studii prospective

Să propună și să analizeze o serie de scenarii pentru a susține evaluarea prospectivă a mediului european și a consecințelor unor opțiuni cheie privind strategia. Să dezvolte pe viitor metode sistematice pentru examinarea unor tendințe plauzibile, în scopul detectării prompte a semnalelor slabe, a problemelor emergente și a unor potențiale evoluții surprinzătoare. Obiectivele specifice vor include:

- dezvoltarea unor scenarii complete pentru mediul european;
- scenarii de analiză profunde ale unor probleme cheie (ex. schimbări în destinația unor terenuri în relație cu schimbările climatice și cerințele energetice și transportul maritim în regiuni sensibile din punct de vedere ecologic, precum Oceanul Arctic și Marea Mediterană);
- elaborarea de programe de participare publică și a tuturor părților interesate în dezvoltarea de scenarii și în evaluări.

Administrarea propriilor resurse

Strategia AEM pentru perioada 2004–2008 se bazează pe presupunerea subiacentă că fondurile de bază vor crește în general în medie cu 5 % pe an. Dat fiind faptul că rata totală a inflației se estimează la aproximativ 2 % și creșterea costurilor salariale pentru AEM se așteaptă să fie între 4 și 5 % în următorii ani, o creștere de 3 % a subvențiilor reflectă un buget de bază status quo.

Creșterea adițională de 2 % este evaluată ca fiind necesară pentru acoperirea nevoilor crescânde de perfecționare a raportării datelor și a asigurării calității și extinderii a suportului în procesele strategiei.

Agenția va continua să fie un promotor al noilor membri, în mod special pentru Elveția și țările din sud-estul Europei. Aceste extensii geografice împreună cu cooperarea cu alte țări și extinderea lucrului pe sectoare sunt așteptate și evaluate în condiții limită, așa cum se evidențiază în tabel. Resursele vor fi folosite de asemenea pentru a întări posibilitățile noilor țări membre. Cooperarea cu directoratele generale sectoriale va fi susținută în continuare,

în special pentru sectorul energetic, de transport, de agricultură și piscicultură. De asemenea se prevede posibilitatea de a avea acțiuni comune cu partenerii industriali.

Agenția se dedică în continuare unei abordări mai moderne a managementului resurselor umane, cu precădere subliniind faptul că oamenii sunt resursa ei de bază. Aceasta include o puternică focalizare asupra pregătirii și a dezvoltării carierei personalului, formării unor abilități manageriale și o determinare mai exactă a pulsului organizației.

Un sistem echilibrat pe bază de card de scor va fi unul din instrumentele principale folosite pentru a monitoriza performanța internă și pentru a comunica performanțele AEM. În plus, Agenția se implică acum în managementul ecologic și în înregistrarea schemei audit, care vor susține mai departe reducerea propriilor sale impacturi asupra mediului ca și legătura activității sale cu industria și furnizorii.

Managementul și controlul finisării ulterioare a proiectului este una din prioritățile agendei de lucru, cu tendința de deplasare către managementul și administrarea cheltuielilor bazate pe activitate completă. Auditul și mecanismele de feed-back vor fi integrate în demersul managerial.

În următorii cinci ani, Agenția va continua să opereze în birourile sale actuale din Kongens Nytorv 6. În această perioadă se va atinge capacitatea necesară de 155 de birouri.

Previziunea bugetului

Buget					
Anul	Subvenția de bază UE	Contribuția celor care nu sunt membrii UE	Cooperarea candidaților	Alte DG-uri	Buget total
2004	27 200	3 900		500	31 600
2005	28 600	4 900	1 000	1 000	35 500
2006	30 000	5 000	2 000	1 500	38 500
2007	32 200	4 400	2 000	1 500	40 100
2008	33 700	4 500	2 000	1 500	41 700

Personal	
Anul	Total personal permanent
2004	115
2005	125
2006	135
2007	145
2008	150

Condițiile limită și estimările bugetului:

- Elveția intră în AEM în 2005;
- se estimează ca Bulgaria și România să devină membre ale UE, moment în care contribuțiile lor directe vor fi integrate în bugetul de bază al AEM;
- contribuțiile directe pentru cooperarea cu sud-estul Europei sunt luate în calcul începând cu 2005, cu posibilități de finanțare externă pentru mai multe țări est-europene și pentru zona Mediteranei;
- contribuțiile directe de la directorate generale sectoriale ale UE sunt estimate începând cu 2005, inițial de la DG Agricultură și urmate de altele.

Documente cheie ale AEM

Viziunea AEM	Strategia AEM 2004–2008	Planul managerial anual	Site-ul web AEM www.eea.eu.int
Sursa noastră de inspirație pentru domeniul informării ecologice	Stabilește obiective și scopuri pe cinci ani, în relație cu viziunile noastre cu privire la informarea ecologică	Prioritățile, scopurile și utilizarea planificată a resurselor pentru anul care urmează	Furnizează informații despre mediu și activitățile noastre
Raportul anual/ Raportul anual de activitate	Raportul anual de mediu	Carta Clientului	Raportul operațional pe jumătate de an
Un rezumat anual incluzând comparația dintre scopurile propuse și performanțele realizate	Performanțele noastre în managementul impactului propriu asupra mediului de-a lungul anului (începând din 2004)	Obligația noastră față de instituțiile Europei, țările membre AEM și societatea	O prezentare mai detaliată a performanțelor noastre operaționale și date rezumative despre resursele financiare și umane

Politica informațiilor (2004)

Informațiile folosite în documentele AEM sunt liber accesibile prin serviciul de date de pe site-ul web al AEM, cu condiția ca acordurile între AEM și furnizorul de date să nu includă restricții de acces sau utilizare. Noile produse AEM de pe site vor include link-uri către seturile de date originale sau, în cazul în care există restricții de acces și utilizare, link-uri către metadatele incluzând informații despre furnizorul de date.

Agenția Europeană de Mediu

Strategia AEM 2004–2008

Luxemburg: Oficiul pentru publicațiile oficiale ale Comunităților Europene

2003 — 28 pagini — 21 x 29,7 cm

ISBN 92-9167-659-4

